

Gençlere davet var!..

"Havacılık bir tutkudur" diyerek sözlerine başlayan Dr. Öğr. Üyesi. H. Neyir Tekeli, "Havacılık, her türlü olumsuzluğa rağmen geleceğin mesleği olmaya devam edecektir" dedi. Gençlere çağrıda bulunan Tekeli, onları bu yükselen ivme ile hizmet sektörünün başında yer almaya davet ediyoruz.

■ Öncelikle sizi tanımak isteriz. Dr. Öğr. Üyesi. H. Neyir Tekeli kimdir?

İstanbul'da doğdum. İstanbul Üniversitesi'nde (İÜ) aldığım lisans eğitimleri ve yüksek lisans eğitiminin ardından, yine aynı üniversitede proje yürütücüsü olarak akademik çalışma hayatına atıldım. 2002 yılında araştırma görevlisi olarak girdiğim İstanbul Kültür Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu'nda, akademik ve idari işleri yürütmenin yanı sıra ikinci yüksek lisansımı verdim ve ardından doktoramı tamamladım. Akademik çalışmalarımın tamamında turizm işletmeciliği ve turizm ekonomisi üzerine yoğunlaştım. 2012 yılında

eski ismi ile yardımcı doçent yeni ismi ile Dr. Öğr. üyesi olarak halen görev yaptığım İstanbul Kültür Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu'nda, sırasıyla Pazarlama ve Havacılıkta Yer Hizmetleri programlarında program başkanı olarak görev aldım. Halen aynı üniversitede Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği Program Başkanlığı'nı yürütüyorum. Ayrıca Meslek Yüksek okulumuzun bünyesinde yer alan Sivil Hava Kabin Hizmetleri, Uçuş Harekat Uzmanlığı, Hava Lojistiği, Uçak Teknolojisi, Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği programlarının akademik bölüm başkanayım.

Havacılık ve turizm alanları olduğu gibi akademisyenlik benim için birinci tutku... Eğitim vermek, gençlerle beraber olmak, onları meslek sahibi, ilim, irfan sahibi bireyler olarak topluma kazandırmak sanırım benim bu yoldaki hediyem. Akademik araştırma yapmak bilimsel çalışmalar üzerinde çalışmak da benim için ayrı bir zevk unsuru... Akademik kimliğimin

yansısı 11 yaşında bir erkek çocuğu annesiyim. Türkiye'ye hayırlı bir evlat yetiştirmek hayat hedeflerim arasında...

Ayrıca, BY Protokol Dergisi'ne sonsuz teşekkürleri borç bilirim; beni 2019 senesinin "Havacılık Sektöründeki En İyi Akademisyen" ödülüne layık gördükleri için..

■ Havacılık yıllar yılı oldukça popüler bir konudur. İnsanların daima ilgisini çekmeyi başarmıştır. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte hala ulaşım konusunda sorunlar devam ediyor. Sizin bu konudaki fikriniz nedir?

Türkiye çağlar boyu çeşitli kültür ve uygarlıkların beşiği olurken kara, deniz, hava ulaşımının vazgeçilmez uygulama alanı ve rotası olmuştur. Günümüz dünyasında ulaşım sistemlerinin toplumların yaşamında ki önemi yadsınmaz bir gerçektir. Turizm ülkelerin bacasız sanayisidir. Turizm geliştikçe; ulaşımın tatil prosesi içindeki payını minimum seviyeye indirmek, turizm katılımcılarının güvenli ve konforlu yolculuk etmelerini sağlamak global dünyanın en mühim konularındandır. Turizm olayının

gelişimi, ulaşım araçlarının gelişimini, hızını artırmıştır. Ulaşım sistemleri arasındaki rekabet ortamı güven, konfor, düzen ve ivedilik gibi bazı vazgeçilmez şartları da beraberinde getirmiştir. Turizm ve ulaşım konuları birbirleri için vazgeçilmez konulardır. Öyle ki; turizmin literatürel tanımı yapılırken, "insanların sürekli ikamet ettikleri bir yerden başka bir destinasyon da (ticari faaliyet dışında) yer almaları" olarak tanımlanmaktadır. Turizm faaliyetinin gerçekleşebilmesi için ulaşım sistemlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Türkiye turizminin de havayolu ulaştırması büyük önem arz etmektedir. Özellikle dış aktif turizmde yurtdışı ile bağlantılı olan tüm dağıtım kanalları (tur operatörleri ve seyahat acentaları) havayolu ulaşımı ile seyahatler düzenlemektedir. Bu bağlamda; havayolu taşımacılığı global önem arz etmekle beraber, ülkemiz turizmi için de ayrı bir önem kaynağıdır.

Havacılık sektörü çok büyük ve geniş bir sektördür. Alt yapı eksiklikleri, nitelik ve nicelik olarak yetersiz işgücü, havacılık eğitimlerindeki eksiklikler, iletişim eksikliğinin sonucu olan ciddi CRM ve uçuş emniyet problemleri, risk alanları belirlenmeden, ivmeli

bir büyümenin olması, üniversitelerimizin havacılığın çeşitli dallarında bilim üretmemesi havacılık alanında sayabileceğim bazı sorunlar arasında yer almaktadır. 2020 senesi ile birlikte tüm dünyanın uğraştığı en büyük problem COVID-19 pandemisi olmuştur. Çin'de başlayarak dünyayı etkileyen virüsün yayılması, ülkeler tarafından alınan çeşitli tedbirlerin alınmasını sağlamıştır. Corona hastalığının yayılmaması amacıyla dünyaya seyahat kısıtlamaları getirilmiş, uçuşlar azaltılmıştır. Corona virüsünün solunum yolu ile bulaşabilen bir virüs olması, çok sayıda yolcunun havaalanlarında birlikte bulunması ve uçak kabininde birlikte seyahat etmesine yönelik tedbirleri zorunlu kılmıştır. COVID-19 pandemisine yönelik Türk sivil havacılık sektöründe de birçok tedbir alınmıştır. COVID-19 pandemisinin küresel havacılıktaki yönetimi, uluslararası sağlık ve havacılık kuruluşlarının yayınladıkları tedbir önerileri ve Türk sivil havacılık sektöründe sürecin yönetimi değerlendirilmektedir. Geçtiğimiz aylarda durma noktasına gelen havacılık sektöründeki işletmelerin salgın sürecinin akabinde krizi fırsata dönüştürebilmek adına çıkarımlar yapabilmeyi hedeflenmektedirler. Uçuşların devam ettiği sürece gerekli

tedbirleri alma ve uçuşlarla ilgili gerekli planlamaları sağlama konusunda krizi doğru yöneten havacılık işletmeleri, krizin finansal boyutuna odaklanmıştır.

■ Sivil hava ulaştırma işletmeciliği mesleğinin güzel ve zor yanları nelerdir sizce?

"Havacılık bir tutkudur." Havacılık programında ilk göreve başladığımdan itibaren çeşitli konferans, seminerlerde ve havacılık alanında marka isimler ile yaptığım söyleşilerde tekrar tekrar çeşitli ağızlardan duyduğum doktrini sizlere aktarmak isterim. Gerçekten de havacılık ayrı bir tutku... Havacılığın tarihi eski yıllara dayanmaktadır. 1700'lü yıllardan itibaren özellikle de 20. YY ilk çeyreğinden sonra, teknolojinin de hızla gelişmesiyle yeni uçaklar üretilmiş ve insanlar havayolu taşımacılığına yönelmiştir. Havacılık hizmet sektörüdür. Hizmet sektörünün de en güç tarafı vardiya sisteminin olmasıdır. Turizm ile doğrudan bağlantılı olan sektörde tatil dönemleri maalesef havacıların tatil süreci olmamaktadır. Havayolu işletmelerinin temel amacı uçaklarını maksimum sürede havada tutabilmektir. Bu nedenle operasyon faaliyetleri

günün her anında hızlı bir şekilde yapılmaktadır. Havacılık mesleğinin en avantajlı yönü ise mezun olan öğrenci sayısının hayli az olmasıdır. Türkiye’de bugüne kadar farklı okulların değişik bölümlerinden mezun-alaylı dediğimiz kadro istihdam edilirken, artık üniversitelerdeki havacılık eğitiminden sonra havacılık eğitimi almış olan personel tercih edilmektedir. Türkiye’de hemen hemen her şehirde havaalanı kurulmaya başlamış ve havayolu işletmelerinin uçak sipariş sayısı da artış göstermiştir. Böylece, buna paralel olarak ihtiyaç duyulan personel sayısı da artış göstermektedir. İstanbul’da kurulan yeni havalimanımız ise havacılık eğitimi alan öğrencilerimiz için yeni istihdam kapısı durumundadır. 225 bin istihdam rakamı Türkiye gibi genç bir nüfusa sahip ülke için ciddi rakamdır. Her ne kadar küresel bir pandemi krizi ile karşı karşıya kalsakta; unutulmamalıdır ki bu krizin akabinde havacılık sektörü yükselme trendine daha da hızlı bir ivme ile kaldığı yerden devam edecektir.

■ Üniversiteniz bünyesinde sivil havacılıkta uzman olmuş öğrenci var mıdır?

Üniversitemiz 2012 yılı itibari ile havacılık alanının çeşitli programlarından mezun vermektedir.

Başta Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği programı olmak üzere; Sivil Hava Kabin Hizmetleri, Hava Lojistiği, Uçak Teknolojisi, Uçuş ve Harekât Uzmanlığı alanlarında her yıl yüzlerce mezunu havacılık alanına kazandırmaktayız. Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği programının program başkanı olmamın yansıra saymış olduğum diğer programlarında akademik bölüm başkanlığını yapmaktayım. Uçuş hareket Uzmanlığı üniversitemizin en genç programlarından ancak sayın Meslek Yüksekokulu Müdürümüz Dr. Öğr. Üyesi Sinan Kesici hocamızın da üstün çabası ile bu programımız Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından akredite edilerek Türkiye’de sayılı üniversitenin başarabildiği dispeçer (uçuş hareket uzmanı) eğitimi verme yetkisini elde etmiştir.

Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği programının açıldığı dönemden beri bölüm başkanlığını yürütmekteyim. Yüzlerce öğrencim Türkiye’de ve özellikle İstanbul’un havalimanlarında istihdam edilmekte. Programımızın pro-

tokolü olan Çelebi Hava Hizmetleri ve Middle East (Lübnan Hava Yolları), Hem Hava Yolu Hava Alanı hizmetleri gibi firmalar mezun öğrencilerimi çalıştırmakta öncelik tanıyan firmalar... Bu arada Türkiye’nin önde gelen diğer havacılık firmaları da öğrencilerimizi istihdam ediyor. Birçok mezun öğrenci havacılık alanında belirli yerlere gelmeyi başardı. Hatta bu yıl Çelebi Hava Hizmetlerinde çalışan 3 yönetici öğrencim, eğitime devam eden öğrencilerime; mezun mentör öğrenciler olarak seminer verdi. Bir eğitimci için sanırım bundan daha büyük bir mutluluk yoktur.

■ Son olarak okuyuculara söylemek istedikleriniz nelerdir?

Son olarak eklemek istediklerim; ekonomik faaliyetlerin dünyayı global bir pazar haline getirmesiyle havayolu taşımacılığı da büyük bir ivme kazanmıştır. Yolcu ve yük taşımacılığının en güvenilir yollarından biri haline gelen havayolu işletmelerinin eleman ihtiyacı da gün geçtikçe artmaktadır. Bu ihtiyacı giderme vazifesi de artık biz üniversitelere düşmekte... Havacılık sektörü dünya ile bağlantı kurmamızı sağlayan, Türkiye’de ve dünyada önü hayli açık bir meslek. Havayolu işletmeciliğinin yeniden canlandırılma süreci, seyahat edenlerin güvenliğinin sağlanmasını temel alan bir yaklaşımla havacılık sektörü daha da yükselen bir ivme ile hizmet sektörünün başında yer almaya devam edecektir.

“Gençleri ve havacılığın tüm alanlarında eğitim almaya aday öğrencileri davet ediyorum.” Yükselen eğilim arz eden havacılık mesleği günümüz dünyasının ve geleceğin adeta yıldızı olduğunu söylememek mümkün değil gibi görünüyor.

Havayolu işletmeciliğinin yeniden canlandırılma süreci, seyahat edenlerin güvenliğinin sağlanmasını temel alan bir yaklaşımla havacılık sektörü daha da yükselen bir ivme ile hizmet sektörünün başında yer almaya devam edecektir.

